

شوروی ضد شوروی

ولادیمیر واینوویچ
ترجمه بیژن اشتری

واینوویچ، ولادیمیر نیکلایوویچ، ۱۹۳۲ - م

Voinovich, vladimir Nilolaevich

شعری ضد شوروی

واینوویچ؛ ترجمه بیژن اشتری

تهران: نشر ثالث، ۱۳۹۹

۳۹۶ ص

شابک: 978-602-40557-5

کتاب حاضر از ترجمه علمیسی اثر با عنوان «The anti-Soviet Soviet Union»

به فارسی ترجمه شده است

داستان‌های روسی - قرن ۲۰

اشتری، بیژن، ۱۳۲۳ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: PG ۳۳۶۶

رده‌بندی دیویی: ۸۹۱/۷۴

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۰۰۳۰۱

مورخین ضد شوروی

ولایمیر واینویچ

ترجمہ بیژن امیری

صفحه آرا: فریدہ سامانی پور - لیلا لطیفی

طراحی جلد: سعید باقر

مجموعه تاریخ ایران و جهان و اطلاعات سیاسی

چاپ اول: ۱۳۹۹ / ۱۰ نسخه

لیتوگرافی: ثالث

چاپ: سازمان چاپ احمدی

صحافی: فرزانه

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۴۰۵ - ۵۷۶ - ۵

ISBN: 978 - 600 - 405 - 576 - 5

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به نشر ثالث است.

قیمت: ۶۸۵۰۰ تومان

دفتر مرکزی: خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / پ ۱۵۰ / طبقه چهارم

فروشگاه شماره یک: خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / پ ۱۴۸

فروشگاه شماره دو: اتوبان شهید همت / مجتمع ایران مال / طبقه G3 / شماره ۱۸۳

تلفن گویا: ۸۸۳۱۰۷۰۰ - ۸۸۳۱۰۵۰۰ - ۸۸۳۰۲۴۳۷ - ۸۸۳۲۵۳۷۶۷

سایت اینترنتی: www.salesspublication.com

پست الکترونیکی: info@salesspublication.com

فهرست

۹		مقدمه مترجم
۱۱		چند کلمه‌ای دربارهٔ ده د
۱۷		زمینه شوروی
۲۹		قسمت ۱
۲۹		نان روزانه ما؛ تصاویری از زندگی در شوروی
۳۱		پاسپورت شوروی
۳۹		نان روزانه ما
۴۷		ای وای، ای وای
۵۵		چند کلمه‌ای دربارهٔ گاوهای مقدس
۶۳		بدون حزب لنین
۷۱		پروپاگانداي ضدشوروي شوروی
۹۷		هموطنان روسم
۱۰۳		یک زنِ کارگرِ ساده
۱۱۱		شنزری از خرسون
۱۱۷		شرف حزبی
۱۲۱		وفادار ماندن به خط حزب
۱۲۷		درخت سال نو

۱۳۵	مجانى.....
۱۴۳	آپارتمان‌هاى تقريباً مجانى.....
۱۴۹	دس س.....
۱۵۷	چه كسى تنبل است؟.....
۱۶۷	يك كشف.....
۱۷۳	همه همه‌چيز را مى‌دانند.....
۱۸۳	شوروى ضد شوروى.....
۲۰۳	اخراج.....
۲۱۹	نقاب خنوش.....
۲۲۷	انگل با هرگز.....
۲۳۳	پول ملى.....

۲۴۱	قسمت ۲.....
۲۴۱	خفه شو و بخور!؛ ادبيات و نويسندگان در اتحاد شوروى.....
۲۴۳	خفه شو و بخور!.....
۲۵۳	نبوغ و جنايت.....
۲۶۵	خفگى.....
۲۷۱	زندگى و سرنوشت واسيلى گروسمان و «زندگى و سرنوشت» اش.....
۲۷۷	سانسورچي نخست.....
۲۸۷	اگر دشمن تسليم نشود.....
۲۹۳	زامبى‌ها و ادبيات شوروى.....
۲۹۷	سانسور و توصيه‌ها.....
۳۰۱	حقايق واقعى و حقايق غيرواقعى.....
۳۰۵	ادبيات رسمى و ادبيات حاشيه‌اى.....
۳۱۱	بچه‌هاى ذوب.....
۳۱۵	يك چهره مهم حكومت و ادبيات.....
۳۱۹	هر چه سكوت طولانى‌تر.....

۳۲۳.....	قسمت ۲.....
۳۲۳.....	آجی مَجی لائِرجی؛ پوچی و زندگی شوروی.....
۳۲۵.....	راه حلِ صفر- صفر.....
۳۳۱.....	سفر من به ایالات متحد آمریکا.....
۳۳۷.....	آجی مَجی لائِرجی.....
۳۴۳.....	وجه چهارم انسان گرایی.....
۳۵۱.....	نوستالژی.....
۳۶۳.....	مسئله چیست؟ چه کسی مقصر است؟ چه باید کرد؟.....
۳۷۱.....	تنها همان بینی درست.....
۳۷۹.....	پایان یک دوره.....
۳۸۹.....	نمایه.....

مقدمه مترجم

ولادیمیر واینوویچ استان‌نویس و طنزپردازی است که بخش عمده‌ای از زندگی خود را صرف مبارزه با رژیم شوروی کرد و مزیدهای زیادی را نیز به دلیل رک‌گویی و نگاه انتقادی‌اش پرداخت. رژیم شوروی سرانجام در ۱۹۸۸ واینوویچ را از کشور اخراج کرد. کتاب حاضر نخستین کتابی است که واینوویچ در تبعید نوشت. تفاوت اصلی کتاب شوروی ضد شوروی نسبت به آثار قبلی نویسنده‌اش ژانر ساوت آن است. خوانندگان ایرانی قبلاً از طریق ترجمه‌های آقای آبتین گلکار با داستان‌های طنز واینوویچ آشنا شده‌اند. خود من نیز در سال ۱۳۹۸ رمان کوتاه کلاه پرستی را از واینوویچ به فارسی ترجمه کردم که از سوی انتشارات ثالث چاپ و منتشر شد. واینوویچ طنزنویسی است که در مبحث طنزنویسان کلاسیک بزرگ همچون گوگول و سالتیکوف شچدرین می‌نویسد. این طنز فوی انتقاد در کتاب شوروی ضد شوروی نیز نمود بارزی دارد. این کتاب مجموعه‌ای است از داستان‌های کوتاه، مقالات و مطالبی که بعضاً آمیزه‌ای از تخیل داستان‌نویسانه و واقعیت به شمار می‌رود. با این حال تقریباً اکثر مطالب کتاب برگرفته از زندگی خود نویسنده یا در مواردی، زندگی دوستان و آشنایانش است. به هر حال، در این جا می‌توان این نویسنده بزرگ روس را در لباس تازه و متفاوتی دید. نیش قلم واینوویچ در شوروی ضد شوروی، همان‌طور که می‌توان انتظار داشت، علیه کلیت نظام شوروی است. بوروکرات‌های بی‌سواد حزبی، امنیه‌چی‌های خشن و نادان، نویسندگان مرعوب و مزدور و مردم عادی از جمله شخصیت‌های اصلی در کتاب واینوویچ هستند. او با قلم روان و سبک ساده و دلنشین خود، نقطه‌ضعف‌های رژیم را رو می‌کند که داعیه نجات بشر و خلق جامعه بی‌طبقه را دارد. عنوان کتاب اشاره به این واقعیت است که نظام شوروی عملاً به آرمان‌های خودش — که نویسنده از آن به عنوان «شوروی بودن» یا «سوویت بودن» نام می‌برد —

خیانت کرد. واینوویچ در این جا همه وجوه جامعه شوروی را برای ما آشکار می کند؛ از کمبود مواد غذایی تا انقیاد ادبیات و هنر، از نجاری تا سیاست.

اما علاقه من به ترجمه این کتاب نسبتاً قدیمی به دلیل تصویر گسترده و پانارومایی آن از یک رژیم در آستانه فروپاشی و تشریح ساختارهای استبدادی است. غالب بخش ها و داستان های کتاب درباره دوره حکمرانی برژنف در شوروی است. این دوره برای من همیشه جالب و کنجکاوی برانگیز بوده، زیرا در همین دوره است که فرسودگی ایدئولوژی رژیم رخ می دهد. اطلاع از سازوکارهای این فرسودگی که زمینه ساز فروپاشی امپراتوری کمونیستی شوروی شد، می تواند برای همه کسانی که به قضیه شوروی و کشف دلایل سقوط آن علاقه مندند جالب باشد. تا جایی که می دانم، کتاب های فارسی چندانی درباره دوره مورد اشاره وجود ندارد. برای من که دنبال کننده تاریخ شوروی ام، کتاب شوروی ضد شوروی بی نهایت مفید و ارزشمند است. این کتاب را ژدا ماندلشتام در کتاب امید علیه امید توانسته شوروی تحت حاکمیت استالین را به ما بشناساند، واینوویچ هم با کتاب شوروی ضد شوروی توانسته جامعه شوروی تحت حاکمیت برژنف را به ما بشناساند. این کتاب روایت فروپاشی سیاسی یک رژیم به ظاهر مقتدر و جامعه است که تپش است. برای من، کتاب واینوویچ پر از نکته ها و درس های تازه بود و امیدوارم برای خوانندگان کتاب نیز چنین باشد.

بیژن اشتری